

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

Mobiliteit en stijgende brandstofprijzen

*De invloed van hoge(re)
brandstofprijzen op het reisgedrag
(Meting eind april 2026)*

Kennisinstituut voor Mobiliteitsbeleid

Aanleiding, aanpak en inhoud

- › Door de huidige situatie in het Midden-Oosten zijn de brandstofprijzen gestegen. In de 2^e helft van april 2026 hebben we een extra vragenlijst uitgezet onder respondenten van het Mobiliteitspanel Nederland (MPN) om meer zicht te krijgen op de effecten hiervan op het reisgedrag. De dataverzameling liep van 21 april tot en met 3 mei.
- › Met het MPN verzamelt het Kennisinstituut voor Mobiliteitsbeleid (KiM) gegevens over het verplaatsingsgedrag van een vaste groep huishoudens en de leden daarvan die 12 jaar of ouder zijn. Zie [hier](#) voor meer informatie.
- › Aan de extra vragenlijst in april 2026 namen 2284 respondenten deel. De data is gewogen naar geslacht, leeftijd, opleidingsniveau, werksituatie, gezinscyclus, stedelijkheid en autobezit om een representatieve weergave te krijgen van de Nederlandse populatie.
- › Deze presentatie gaat achtereenvolgens in op de houding ten opzichte van vervoerwijzen, het gebruik van vervoerwijzen, het reizen naar activiteiten en het werkgerelateerde reisgedrag.
 - Op enkele aspecten trekken we een vergelijking met de situatie tijdens de laatste reguliere meting onder het MPN in het najaar van 2025.
 - Op verschillende plekken leggen we een relatie met de mate van (ervaren) financiële stress. Respondenten zijn hiervoor op basis van hun score op vier stellingen over dit thema¹ ingedeeld in drie groepen: geen financiële stress, enige financiële stress en financiële stress².

¹De stellingen betreffen de 4-item versie van de Psychological Inventory of Financial Scarcity (PIFS): Ik heb vaak te weinig geld; Ik maak me vaak zorgen over geld; Ik ben alleen bezig met wat ik nu moet betalen, de rest zie ik later wel; Ik heb het gevoel dat ik weinig controle heb over mijn geldzaken.

²Omdat in deze MPN-meting een 5-puntschaal is gebruikt, terwijl de oorspronkelijke schaal uitgaat van een 7-puntschaal, zijn de scores eerst omgerekend naar een 7-puntschaal. Vervolgens zijn respondenten ingedeeld in de volgende categorieën: Geen financiële stress (score <2; 26%); Enige financiële stress (score ≥ 2 en <4; 50,2%); Financiële stress (score ≥4; 23,7%).

Inhoudsopgave

- › Houding rond vervoerwijzen
- › Gebruik van vervoerwijzen
- › Reizen naar activiteiten
- › Werkgerelateerd reisgedrag

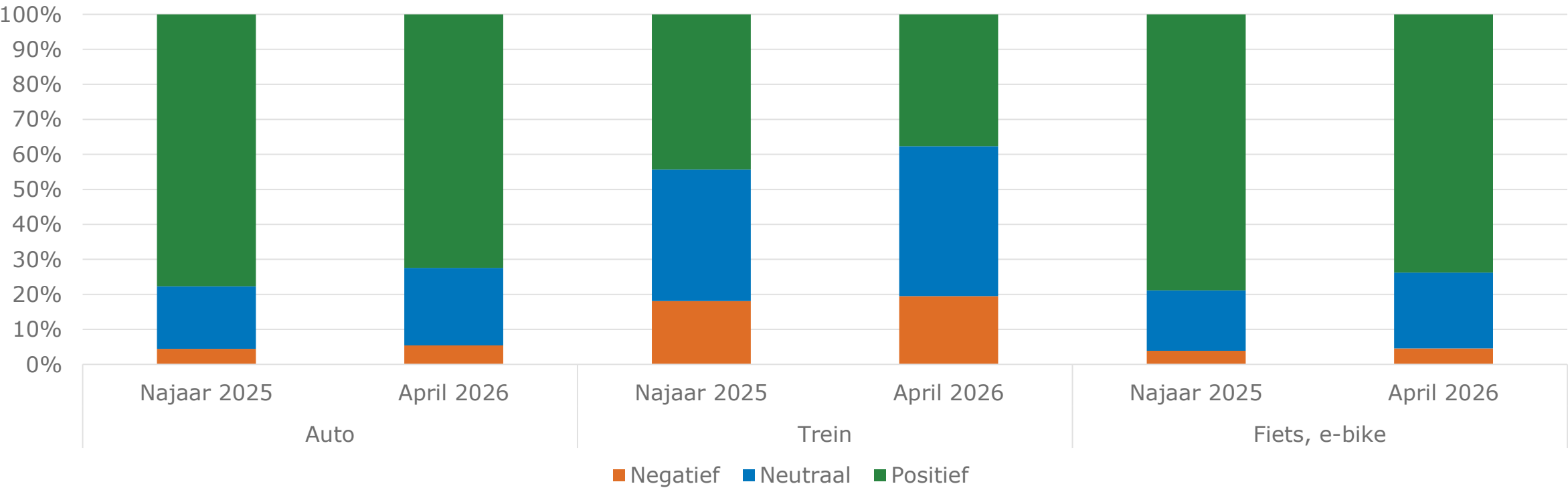
Houding rond vervoerwijzen

Houding rond auto, trein, fiets

- In april 2026 zijn iets minder mensen positief over de auto, de trein en de fiets dan in het najaar van 2025. Dit betreft vooral een verschuiving van 'positief' naar 'neutraal': De groep met een negatief oordeel is nagenoeg gelijk in beide metingen.
- Er lijkt dus weinig relatie tussen de hogere brandstofprijzen en het oordeel over vervoermiddelen.

Persoonlijke indruk vervoermiddelen

Gebruik van vervoerwijzen

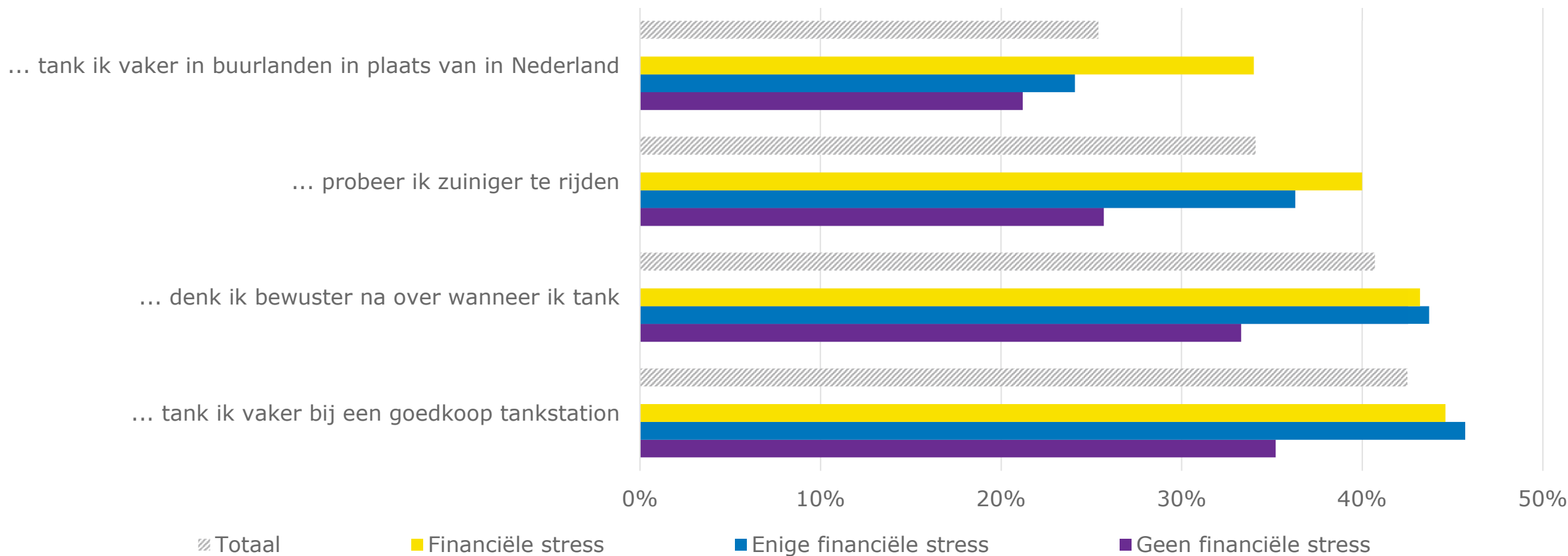
Stellingen “Door de stijgende brandstofkosten...”

Tanken en zuiniger rijden

- Een deel van de respondenten doet 'kleine' gedragsaanpassingen zoals goedkoper tanken of bewuster nadenken over tanken.
- Dit geldt met name voor mensen met (enige mate van) financiële stress.

"Door de stijgende brandstofkosten..."
(Aandeel (zeer) mee eens)

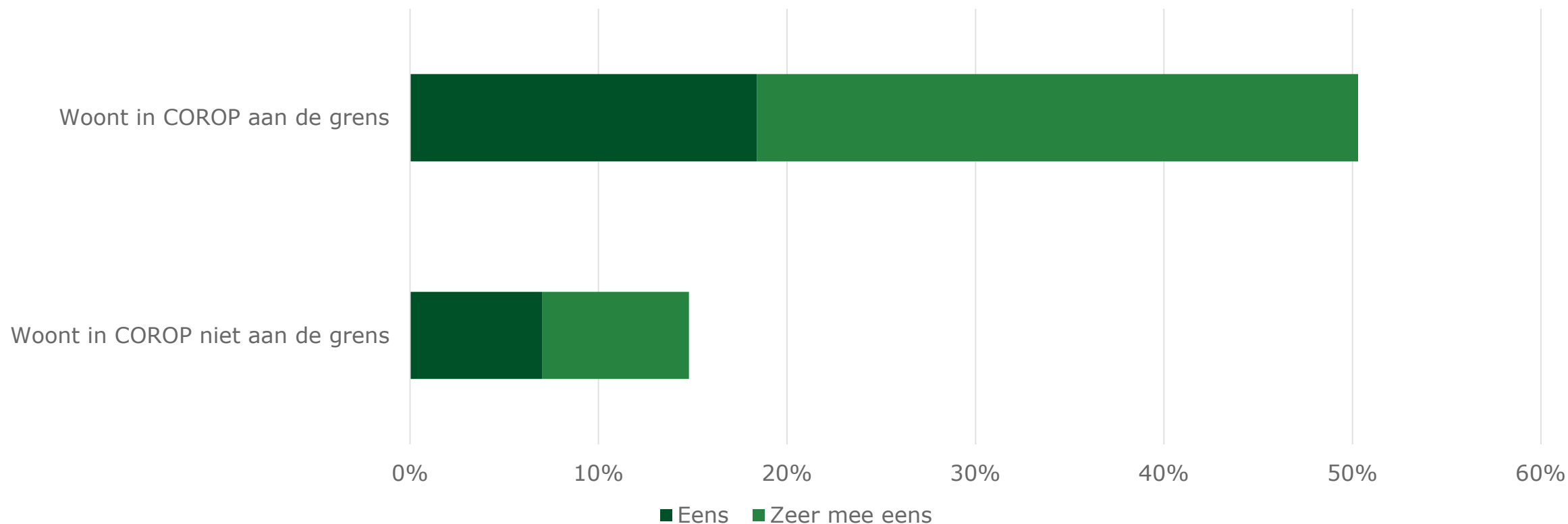

Tanken in relatie tot regio

- Respondenten die wonen in regio's aan de grens¹ kiezen vaker voor tanken over de grens (50%) dan respondenten wonend in regio's die niet aan de grens zijn (15%).

"Door de stijgende brandstofkosten..."
... tank ik vaker in buurlanden in plaats van in Nederland
(Aandeel (zeer) mee eens)

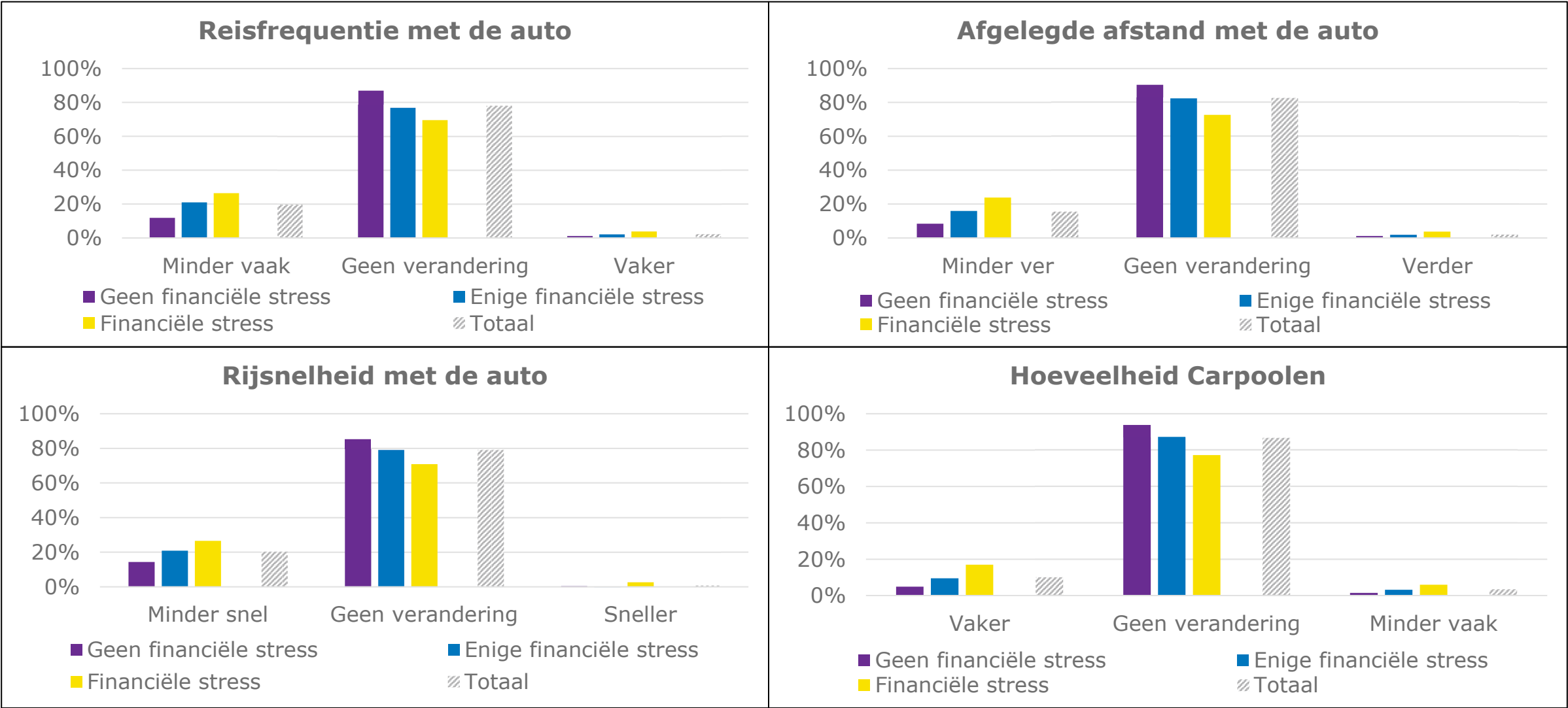

¹ Op basis van COROP-regio's. COROP-gebieden aan de grens: Oost-Groningen, Delfzijl en omgeving, Zuidoost-Drenthe, Noord-Overijssel, Achterhoek, Arnhem/ Nijmegen, Zeeuws-Vlaanderen, West-Noord-Brabant, Midden-Noord-Brabant, Zuidoost-Noord-Brabant, Noord-Limburg, Midden-Limburg, Zuid-Limburg.

Rijgedrag

- Ongeveer 20% rijdt langzamer, minder vaak of minder ver als gevolg van de hoge brandstofprijzen. Er is geen overstap naar carpoolen.
- Mensen met financiële stress rapporteren vaker verandering.

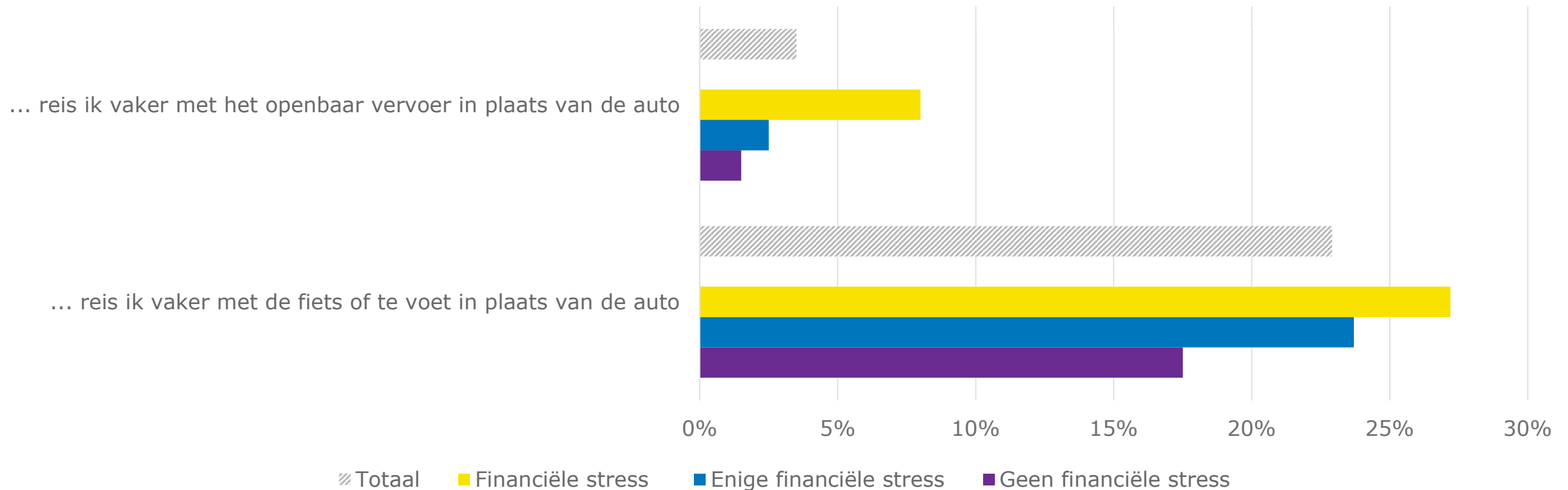

Verschuiving vervoerwijzen

- Circa 23% van de respondenten reist vanwege de hoge brandstofprijzen vaker met de fiets of te voet in plaats van met de auto. Slechts 4% reist hierdoor vaker met het ov in plaats van de auto.
- Reizigers met meer financiële stress stappen vaker over van auto naar andere vervoerwijzen.

“Door de stijgende brandstofkosten...”
(Aandeel (zeer) mee eens)

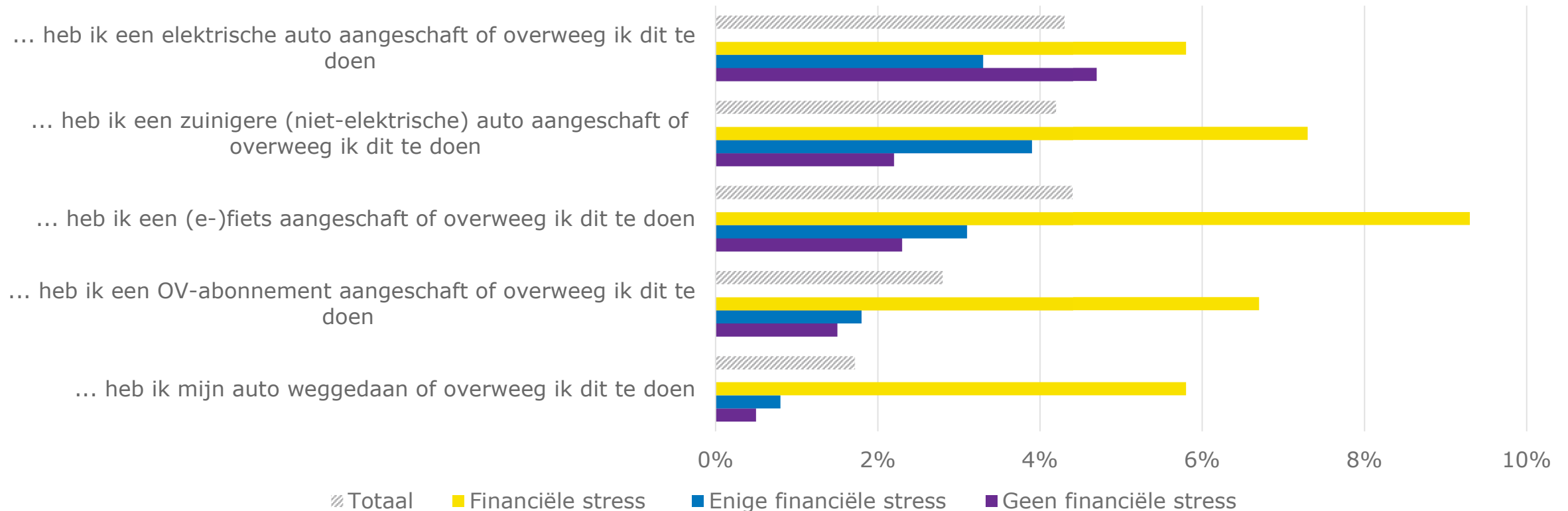

Bezit vervoerwijzen

- 'Grotere veranderingen' als gevolg van de hoge brandstofprijzen zoals aanschaf of wegdoen van een vervoermiddel zijn (vooralsnog) maar beperkt aan de orde.
- Mensen met financiële stress zijn vaker geneigd tot aanschaf van vervoersalternatieven. Ook zijn zij meer geneigd de auto weg te doen vanwege de stijgende brandstofprijzen.

"Door de stijgende brandstofkosten..."
(Aandeel (zeer) mee eens)

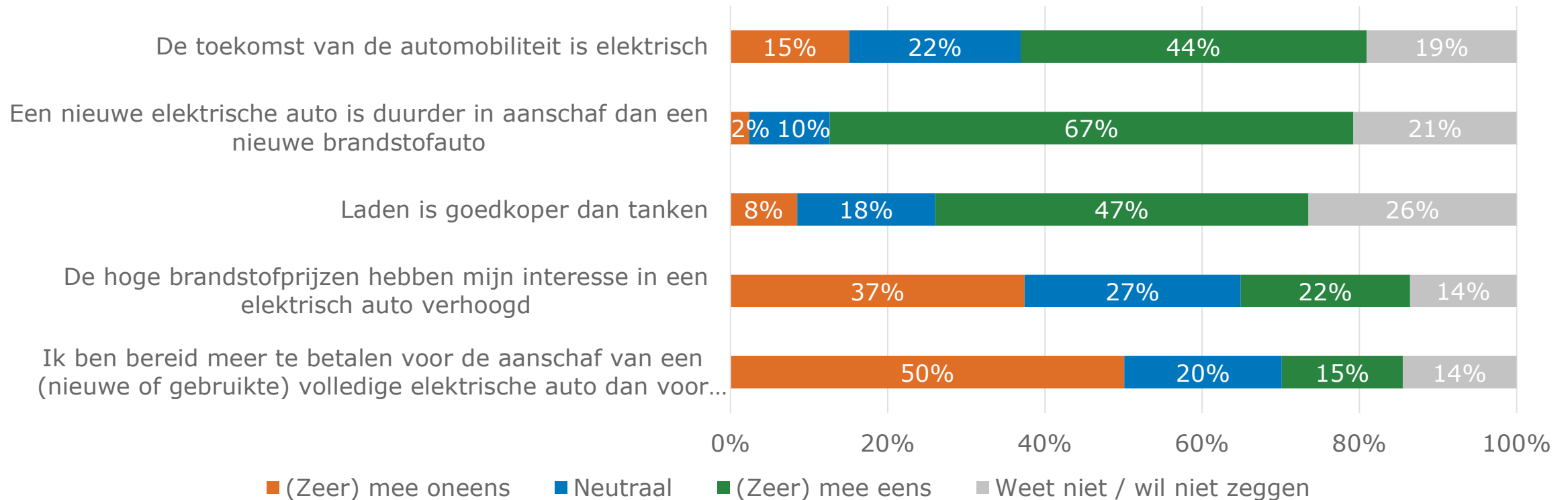

Indruk elektrisch rijden

- Bijna een kwart van de respondenten heeft meer interesse in elektrisch rijden als gevolg van de hoge brandstofprijzen.
- Ondanks dat veel respondenten denken dat laden goedkoper is dan tanken, vindt men de aanschaf van een elektrische auto duur in vergelijking met een fossiele brandstofauto.

Indruk elektrisch rijden

Reizen naar activiteiten

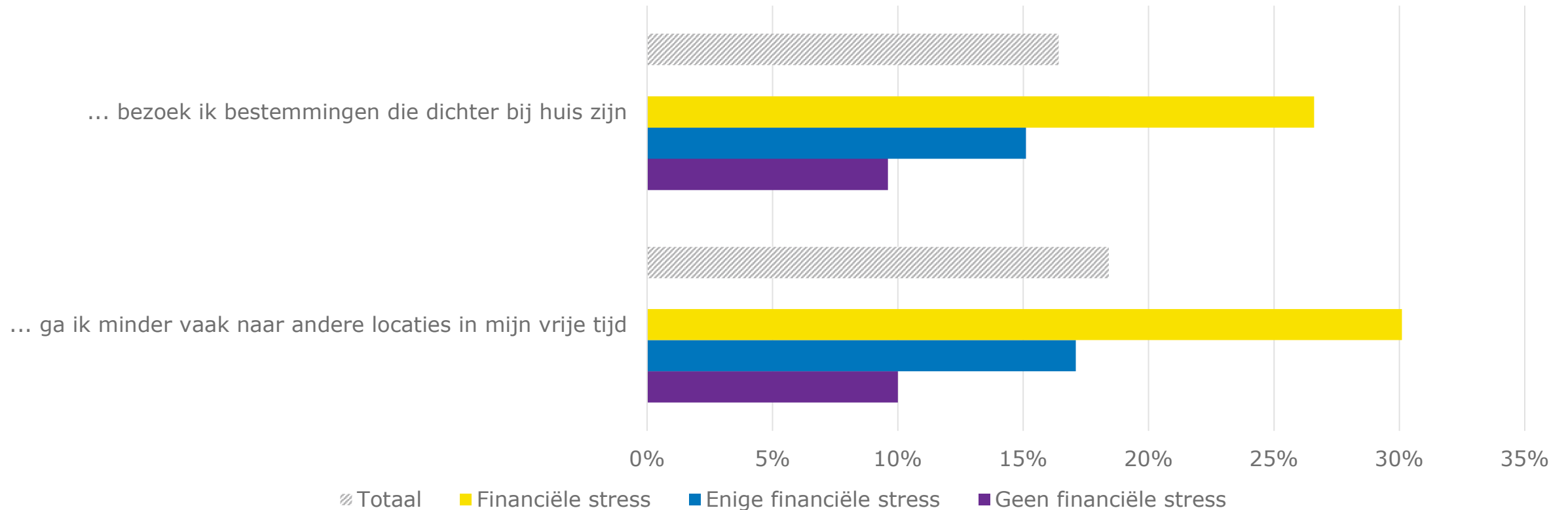
Stellingen “Door de stijgende brandstofkosten...”

Bezoek locaties

- Gemiddeld 16% kiest vaker voor bestemmingen dichterbij en 18% voor minder vaak op pad gaan in de vrije tijd als gevolg van de hogere brandstofprijzen.
- Degenen met financiële stress passen hun gedrag vaker aan.

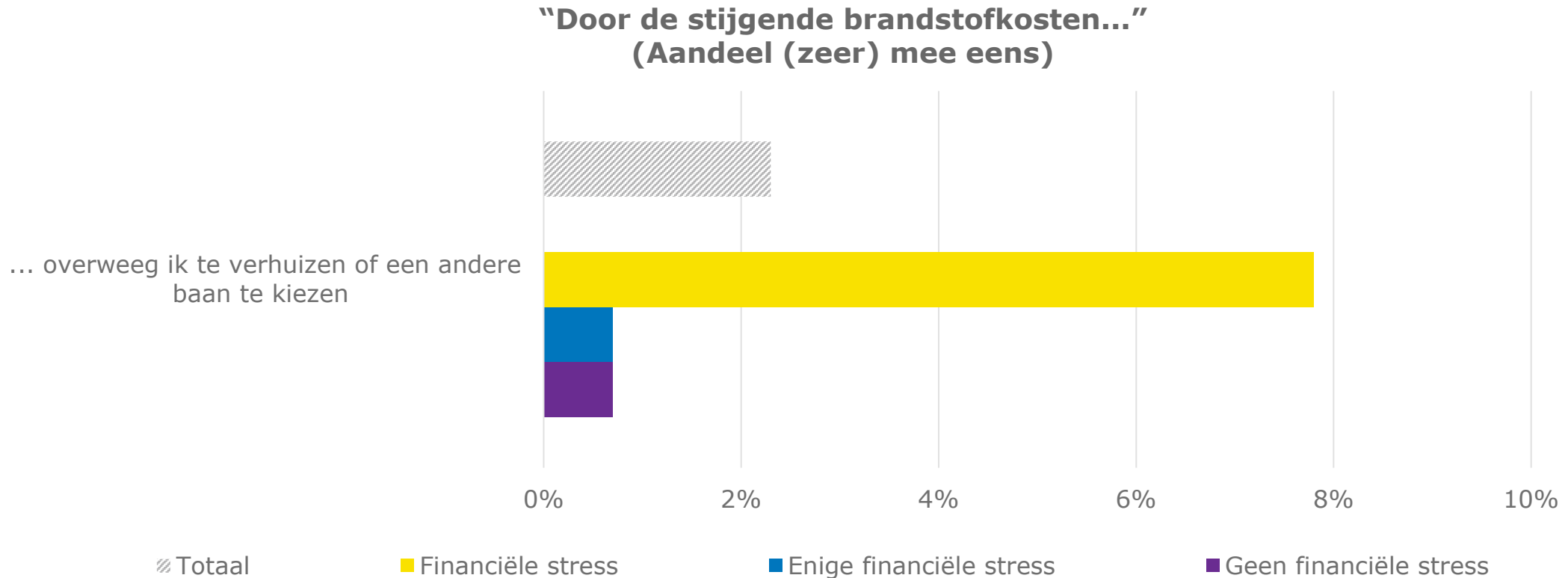
**“Door de stijgende brandstofkosten...”
(Aandeel (zeer) mee eens)**

Andere baan of woning

- Hogere brandstofprijzen vormen (nog) geen reden om te verhuizen of van baan te veranderen.
- Mensen met financiële stress overwegen dit vaker.

Werkgerelateerd reisgedrag

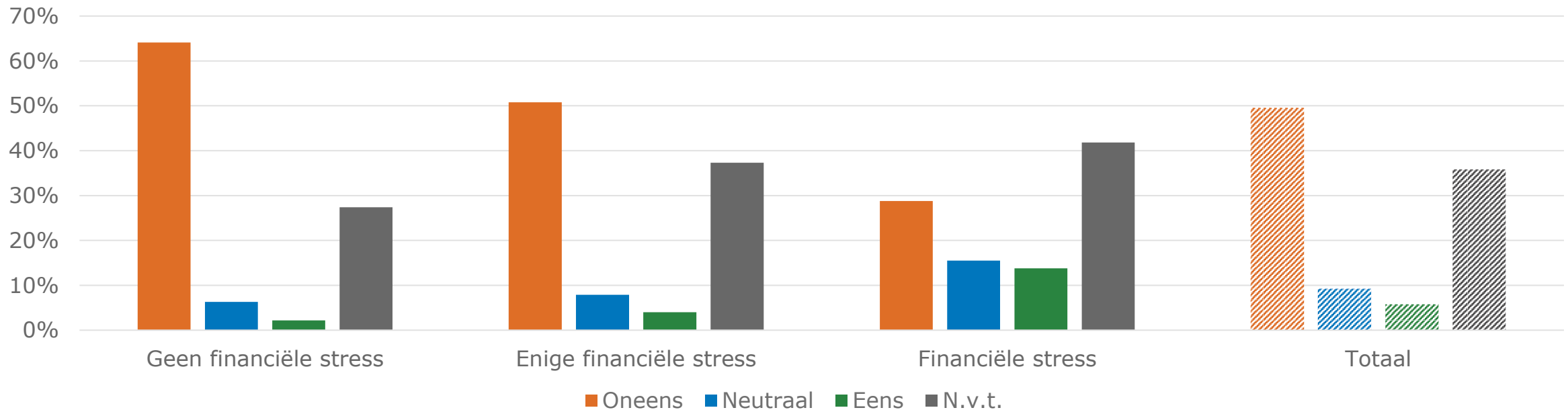
Stellingen “Door de stijgende brandstofkosten...”

Thuiswerken/vergaderen

- Een klein deel van de werkenden (6%) geeft aan meer thuis te werken of online te vergaderen vanwege de hoge brandstofprijzen.
- Het aandeel wat vaker thuiswerkt of online vergadert is iets hoger onder degenen met financiële stress.
- (Lang) niet iedereen heeft thuiswerkmogelijkheden¹.

**“Door de stijgende brandstofkosten...”
... werk ik vaker thuis of vergader ik vaker online**

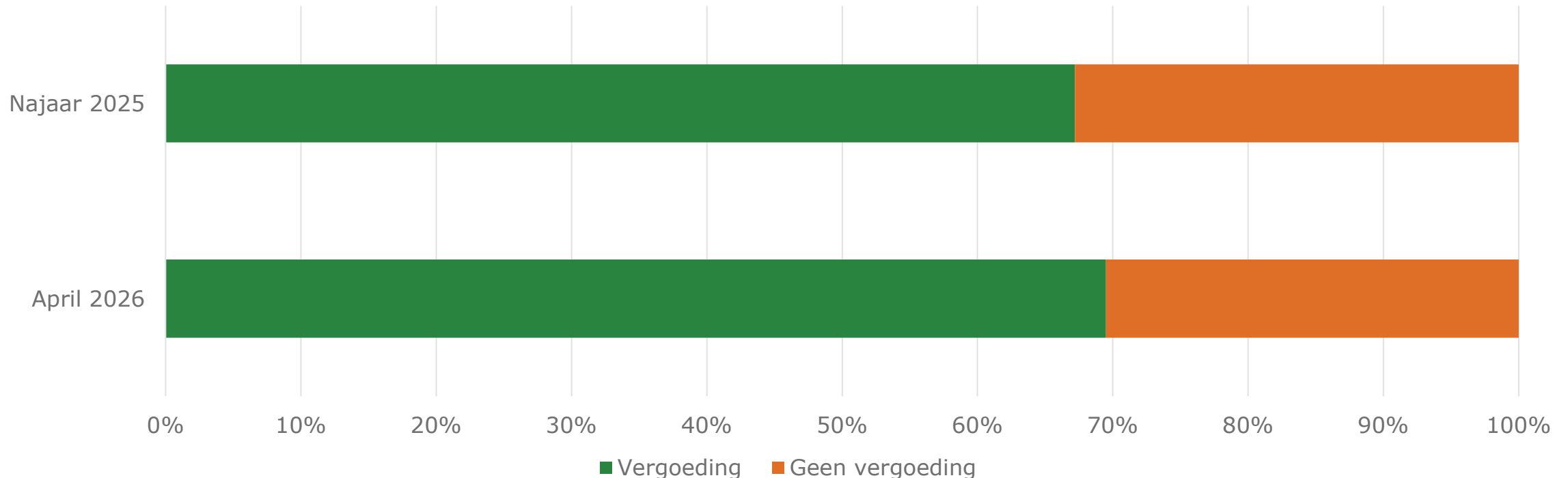
¹Een vrij groot deel van de werkenden geeft aan dat deze vraag 'niet van toepassing' is. Het is aannemelijk dat deze mensen weinig tot geen thuiswerkmogelijkheden hebben. Waarschijnlijk heeft ook een deel van de respondenten die 'oneens' heeft geantwoord geen thuiswerkmogelijkheden. Ongeveer 50% van de werkenden in het MPN heeft enige vorm van thuiswerkmogelijkheden.

Reiskostenvergoeding

- Het aandeel werkenden met reiskostenvergoeding is in april 2026 licht gestegen ten opzichte van het najaar van 2025 (70% vs. 67%).
- Het verschil tussen de metingen is klein en daarmee lastig te koppelen aan hogere brandstofprijzen.

Aandeel met/zonder reiskostenvergoeding

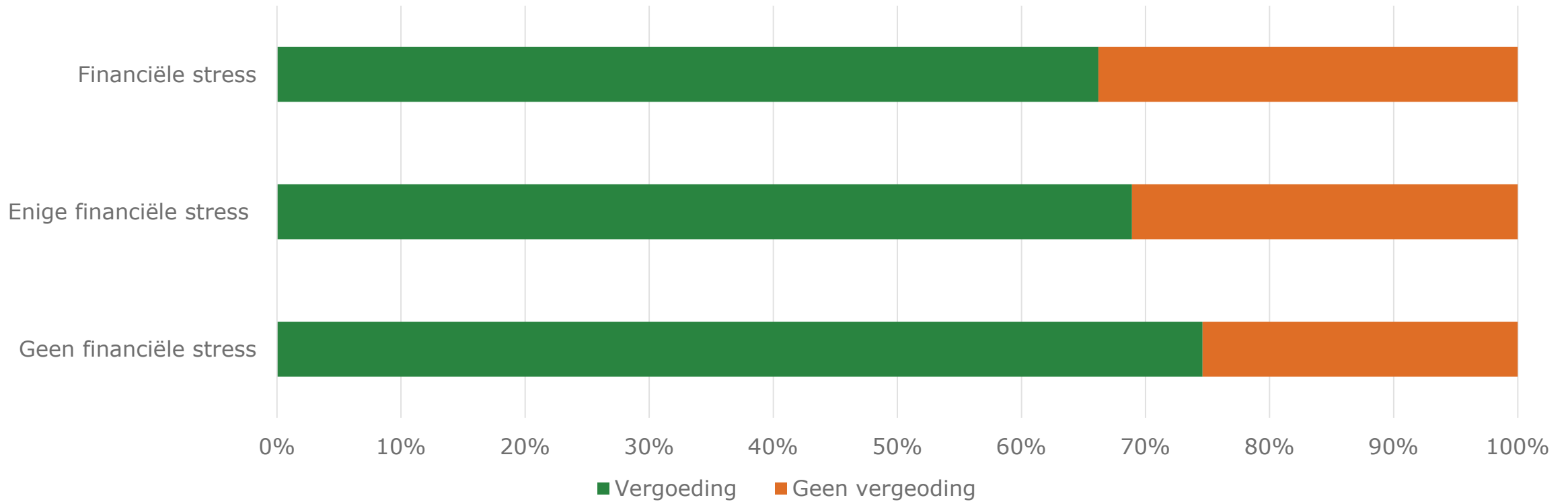

Reiskostenvergoeding naar financiële stress

- Circa 34% van de groep met financiële stress krijgt geen vorm van reiskostenvergoeding. Onder de groep zonder financiële stress betreft dit circa 25%.

Aandeel met/zonder reiskostenvergoeding
(April 2026)

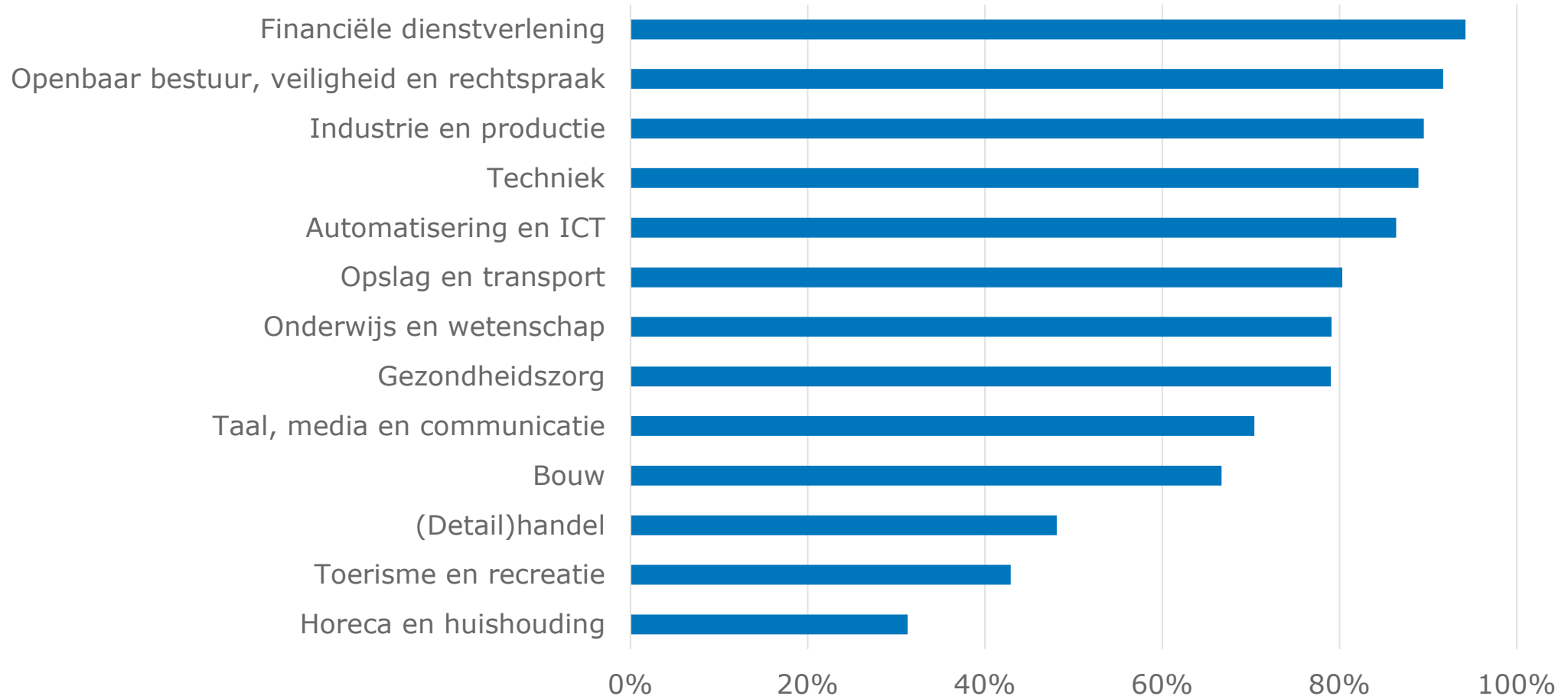

Reiskostenvergoeding naar sector

- Het aandeel respondenten dat (in april 2026) een (vorm van) reiskostenvergoeding ontvangt verschilt duidelijk naar sector.

Aandeel met reiskostenvergoeding (April 2026, naar sector)¹

¹In de figuur staan alle sectoren weergegeven waarin minstens 20 respondenten werkzaam zijn.

Type reiskostenvergoeding

- Circa 32% van de werknemers ontvangt (in april 2026) een kilometervergoeding; circa 22% ontvangt een vast bedrag per periode.

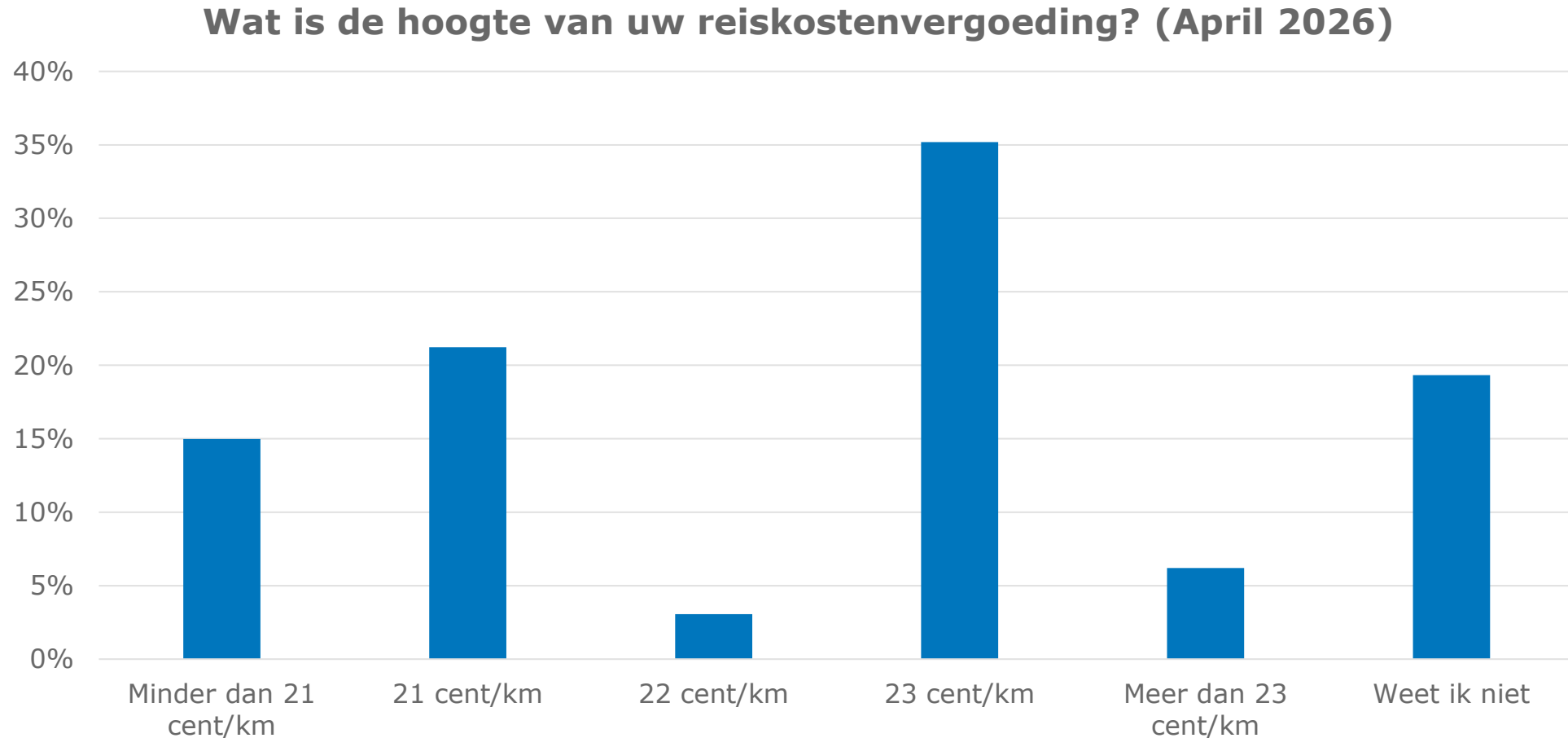
Type vergoeding woon-werkreizen (April 2026)

Type kilometervergoeding

- De meeste werkenden met een kilometervergoeding ontvangen (in april 2026) 23 cent/km (35%).

Samenvatting

- Een deel van de respondenten doet 'kleine' gedragsaanpassingen (zoals zuiniger rijden, goedkoper tanken).
- Grotere gedragsaanpassingen (zoals auto wegdoen, veranderen van baan) komen (vooralsnog) zeer beperkt voor.
- Mensen die (enige mate van) financiële stress ervaren noemen vaker gedragsaanpassingen dan degenen zonder financiële stress.

Colofon

Dit is een uitgave van het Kennisinstituut voor Mobiliteitsbeleid (KiM),
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

www.kimnet.nl
info@kimnet.nl

Postbus 20901 | 2500 EX Den Haag
www.rijksoverheid.nl/ienw

Juni 2026
Publicatienummer: KiM-26-A007

Auteurs:

Laura Elgg & Marije Hamersma

Vormgeving: Kennisinstituut voor Mobiliteitsbeleid (KiM)

Foto omslag: IenW, Tineke Dijkstra Fotografie

Publicaties van het KiM zijn als PDF te downloaden van onze website www.kimnet.nl of aan te vragen bij het KiM (via info@kimnet.nl). U kunt natuurlijk ook altijd contact opnemen met één van onze medewerkers.

Delen uit deze publicatie mogen worden overgenomen op voorwaarde van bronvermelding: KiM (2026). *Mobiliteit en stijgende brandstofprijzen: De invloed van hoge(re) brandstofprijzen op het reisgedrag (Meting eind april 2026)*. Den Haag: Kennisinstituut voor Mobiliteitsbeleid.